

Infrastrukturdepartementet
Enheten för samhällets digitalisering
i.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar om Europeiska kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens.

Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP) har beretts tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens. WASP är ett forskningsprogram som sträcker sig över de deltagande universiteten Linköpings Universitet, Lunds Universitet, Chalmers, Kungl. Tekniska Högskolan, och Umeå Universitet. Utöver dessa deltar utvalda grupperingar av forskare från Örebro Universitet och Uppsala Universitet. WASP är det enskilt största forskningsprogrammet i Sverige någonsin med 5,5 miljarder kronor i budget fram till 2030. En stor andel av WASPs verksamhet faller inom området AI och WASP måste därför anses vara den största aktören inom AI forskning i Sverige.

På övergripande nivå är det viktigt att konstatera att AI och framförallt maskininlärning har gjort enorma framsteg under det senaste decenniet och visat på användbarhet inom en rad områden. WASP har genom sina satsningar möjliggjort att Sverige väsentligen förbättrat sin position inom området både genom omfattande rekrytering av ledande internationella forskare och finansiering av projekt och doktorander. I ljuset av detta framstår behovet regulatoriska ramverk allt tydligare och WASP välkomnar därför Artificial Intelligence Act ("AIA") initiativet.

WASP har genom de deltagande universitet och vid dessa placerade WASP finansierade nyckelforskare inom AI bidragit till remissvar insända av de ovan nämnda lärosätena. Dessutom inkommer WASPs systemprogram WASP-HS med ett separat remissvar som belyser de aktuella frågeställningarna med perspektiv från humaniora och samhällsvetenskap. I detta svar sammanfattar vi några av de huvudsakliga kommentarer som WASP vill framföra.

WASP vill understryka följande övergripande synpunkter:

- Ett stort problem med lagstiftningsförslaget är att det inte är teknikneutralt, istället förbjuds vissa tillämpningar endast om de använder AI-tekniker.
- Ett annat generellt problem med lagstiftningen är att den högst troligen kommer ha många oönskade konsekvenser då flera viktiga aspekter är otydliga och beroende av tolkningar. Ett exempel är definitionen av "högrisk AI" som riskerar att leda till att väldigt många tillämpningar klassas som högrisk.
- På övergripande nivå vill vi understryka, i enlighet med rapporten, vikten av att högkvalitativa data för fri forskning finns tillgänglig inom relevanta områden som omfattas av den föreslagna regleringen.
- Det är vidare viktigt att lagstiftningen koncentrerar sig på i första hand användningen och att man i texten skiljer på användning och forskning som bör vara fri.
- Kravet i Artikel 10(3) att data ska vara "free of errors and complete" anses som lovvärt men orimligt då det i de allra flesta praktiska fall är omöjligt att uppnå.
- Generellt sett tar lagstiftningen inte hänsyn till de stora kostnaderna och svårigheterna det innebär för företag och organisationer att implementera den, vilket riskerar att lagstiftningen blir svår att följa samt höjer trösklarna för nya företag att komma in på marknaden.

- Lagstiftningen är i vissa formuleringar (t.ex. Artikel 12) för koncentrerad på hur AI ska implementeras och är för teknikbunden vilket också riskerar att den snabbt blir utdaterad.

Generellt är det av yttersta vikt att lagstiftningen underlättar och främjar samarbete och delning av data mellan företag, offentliga aktörer och akademien vad gäller forskning inom AI, särskilt eftersom det kommer krävas nya tekniska lösningar för att kunna uppfylla den föreslagna lagstiftningen och framför allt de bakomliggande intentionerna.

Handläggningen av remissvaret

Beslut i detta ärende har fattats av WASPs ordförande Sara Mazur och programdirektör Anders Ynnerman. Underlaget har tagits fram av Professor Amy Loutfi (WASP biträdande programdirektör), Professor Danica Kragic (WASP biträdande programdirektör) samt biträdande professor Fredrik Heintz (WASP forskarskoledirektör)

Professor Anders Ynnerman
Programdirektör Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP)